

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha
k usnesení vlády
ze dne 28. dubna 2004 č. 392

St a n o v i s k o

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 632)

Vláda na jednání své schůze dne 28. dubna 2004 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 632), a vyslovila k němu dále uvedené připomínky.

1. Navrhovaná skutková podstata trestného činu neoprávněného odposlechu je v odstavci 1 formulována příliš široce tak, že trestně odpovědný by byl každý, kdo provede neoprávněný odposlech, přičemž trestní odpovědnost není vázána na další znaky, jako například na úmysl získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch, způsobit škodu, nebo ohrozit něčí vážnost. Znění navržené v odstavci 1 by v podstatě umožnilo stíhat i případy, kdy by si někdo nahrál jinou osobu, se kterou je v přátelském nebo jiném blízkém vztahu, bez jejího vědomí na diktafon nebo na mobilní telefon; trestněprávní postih není v takových případech zjevně žádoucí.

2. V ustanovení odstavce 2 navrhovaného trestného činu neoprávněného odposlechu se uvádí, že stejně jako v odstavci 1 bude potrestán, kdo provede odposlech prostor, přičemž provádění takového odposlechu není vázáno na znak protiprávnosti. Taková právní úprava by paradoxně zaváděla i trestnost orgánů činných v trestním řízení, pokud by v rámci plnění svých povinností odposlech prostor prováděly.

3. Navrhovaná skutková podstata trestného činu se částečně překrývá se skutkovou podstatou trestného činu porušování tajemství dopravovaných zpráv podle ustanovení § 239 trestního zákona, podle něhož je, mimo jiné, trestné i porušování tajemství zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným takovým veřejným zařízením a trestné je i pozměňování nebo potlačení zpráv podaných telefonicky, telegraficky nebo dopravovaných podobným způsobem; navrhovaná právní úprava vztah mezi tímto ustanovením trestního zákona a nově navrhovanou skutkovou podstatou trestného činu neoprávněného odposlechu nevyřeší, přičemž navrhovaná trestní sazba v odstavcích 1 a 2 (odnětí svobody až na dvě léta) je neúměrná k trestní sazbě stanovené za spáchání trestného činu podle ustanovení § 239 trestního zákona (v odstavci 1 odnětí svobody až na šest měsíců, v odstavci 2 až na jeden rok).

4. Ve vládou současně projednávané rekodifikaci trestního zákona jsou v hlavě druhé navrhovány skutkové podstaty trestných činů proti právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství, kde problematika, která je předmětem tohoto předloženého návrhu zákona, je komplexně řešena v ustanoveních § 158 až § 162. Zejména navrhovaná skutková podstata trestného činu porušení důvěrnosti ústního projevu a jiného projevu osobní povahy podle ustanovení § 162 bude postihovat neoprávněné zachycení a zpřístupnění či jiné použití neveřejně pronesených slov nebo jiného projevu osobní povahy, přičemž takové jednání bude trestné jen tehdy, pokud tím pachatel chtěl získat pro sebe nebo pro jiného majetkový nebo jiný prospěch, způsobit jinému škodu nebo jinou vážnou újmu, anebo ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů. Stejně bude postižen i ten, kdo bude v uvedeném úmyslu za použití elektronického nebo jiného technického zařízení neoprávněně odposlouchávat neveřejně pronesená slova jiného, která mu nebyla určena. Textové, hlasové, zvukové či obrazové zprávy, které jsou přepravovány poštovní nebo jinou dopravní službou, případně posílány prostřednictvím veřejné komunikační sítě, budou před neoprávněným zásahem chráněny v rámci skutkové podstaty trestného činu porušování tajemství dopravovaných zpráv podle ustanovení § 160 navrženého nového trestního zákona. Tato úprava bude lépe a účinněji než dílčí právní úprava, obsažená v předloženém návrhu zákona, chránit ústavně zaručené právo na ochranu před zásahy do soukromí.